

Motion till riksdagen 2005/06:Fö10

av Eskil Erlandsson m.fl. (c, m, fp, kd)
med anledning av skr. 2005/06:131

En ändamålsenlig styrning och förvaltning för försvaret

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om möjligheterna att uppnå avsedda kostnadsminskningar och behovet av en avvecklingsorganisation.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om riksdagens finansmakt och myndigheternas kapitalbildning.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om en grundläggande förmåga att analysera utvecklingen i omvärlden samt att hela detta område inte inledningsvis är berört av kostnadsreduktionen.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om utveckling av metoder för att rekrytera kvinnor och män till Försvarsmakten.

Kostnadsminskningarna kommer för sent

Allians för Sveriges strävan är att få ett bättre försvar för de pengar som nu satsas. Sverige försvaras inte av staber och förvaltningar. De fasta kostnaderna måste reduceras och ge utrymme för insatsförband och nationella förband med tillhörande förbandsverksamhet.

Allians för Sverige bejakar således nödvändigheten av de principiella förändringar som regeringen anmäler i skrivelsen 2005/06:131. Vi är dock av många skäl skeptiska till möjligheterna att till 2008 uppnå de *kostnadsminskningar* som utgör förutsättningar för att fullfölja omstruktureringen och nå avsedda mål. Det kan nu konstateras att den grundläggande konstruktionen i 2004 års försvarsbeslut havererat. Förstärkningen av insatsförmågan på bekostnad av försvarsadministrationen hinner inte få effekt.

Anpassningen av det svenska försvaret till förändrade hot och förutsättningar har visat sig vara såväl svårt som ekonomiskt kostsamt. Att reducera

Fel! Okänt namn på

en verksamhet samtidigt som effektiviteten skall ökas i den nya och mindre försvarsorganisationen kräver i de flesta fall att den verksamhet som skall avvecklas organiseras i en *avvecklingsorganisation*. Detta ger tydlighet samtidigt som möjligheterna att föra rätt personal och materiel till den nya och mindre organisationen ökar.

Ser vi på våra grannländer så har de i dag fler insatsförband såväl nationellt som internationellt än vad Sverige kan sätta upp, trots lägre försvarsanslag. Därför ställde vi oss starkt kritiska till den interna försvarsöverenskommelse som 2005 ingåtts mellan Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet. Uppgörelsen ger i praktiken stödpartierna vetorätt över vilka förmågor som skall bevaras i det svenska försvaret, vilken materiel som skall utvecklas och anskaffas samt hur den nationella krishanteringen skall utformas. Stödpartierna är inte längre bara ett underlag för regeringen, utan styr en stor del av innehållet.

Riksdagens styrning

Allians för Sverige anser att förändrade styrformer skall ha sin utgångspunkt i hur riksdagens insyn, styrning och uppföljning skall kunna genomföras. I grunden är det riksdagsbeslut som utgör utgångspunkt för utvecklingen av försvaret. Det är därmed väsentligt att *riksdagens finansmakt förstärks*. Anslagen och syftet med dessa måste vara tydliga då det är genom beslut om anslag som riksdagen utövar sin finansmakt. Att öka antalet anslag är en förutsättning för detta.

Till detta kan fogas det sätt som myndigheterna (t.ex. FortV) bygger upp eget kapital på vid förvaltning av statens egendom. Detta kapital har riksdagen ursprungligen beviljat för att nyttjas för försvarsändamål. Med det sätt som *kapitalbildning* nu sker går delar av försvarets anslag inte till försvarsverksamhet utan tillbaka till staten. En förändrad syn är nödvändig. Detta är effekten av den monopolsituation som skapas i fråga om Försvarsmaktens fastigheter.

Statskontoret har noterat möjligheten att likartade förhållanden kan komma att uppstå i samband med att försvarsindustrin skall ha ett större åtagande vad gäller vidmakthållande av försvarsmateriel. Allians för Sverige känner en liknande oro inför detta förslag.

Framtidsanalyser

Den av riksdagen beslutade utvecklingen av försvaret förutsätter att Sverige besitter god kompetens att analysera utvecklingen inom landet, i närområdet och omvärlden. Detta kräver en *grundläggande förmåga att inhämta, bearbeta och inte minst förstå* olika kulturer, politiska förändringar, ekonomisk och teknisk utveckling samt relationer mellan enskilda nationer och grupper

Fel! Okänt namn på

av nationer. En kontinuerlig och utvecklad kunskap om utvecklingen bl.a. i Ryssland, det baltiska området, Mellanöstern och Asien samt afrikanska och amerikanska kontinenterna är därför nödvändig. Sådan kompetens finns t.ex. inom FOI. Vi vill också peka på att all verksamhet inom detta område inledningsvis inte är berörd av kostnadsreduktionen. Allians för Sverige finner det överraskande att inte hela området inledningsvis berörs av *kostnadsreduktionen*.

Mönstring

I dagens säkerhetspolitiska situation är det Allians för Sveriges grundläggande uppfattning att det bör ske en tyngdpunktsförskjutning från uttagning och placering genom värnplikt till rekrytering av frivilliga och för uppgiften lämpliga kvinnor och män. Uttagning och placering genom värnplikt bör ses som en tillgång och en nödvändighet när omvärldsförhållanden förändras.

Utvecklingen borde innebära att Försvarsmakten tar ett större ansvar för mönstring och rekrytering samt *utveckling av metoder för att rekrytera* lämpliga kvinnor och män till de olika uppgifterna inom försvaret. En sådan utveckling kommer då inte bara att beröra Försvarsmakten utan även Pliktverket.

Stockholm den 6 april 2006

Eskil Erlandsson (c)

Ola Sundell (m)

Karin Enström (m)

Heli Berg (fp)

Else-Marie Lindgren (kd)

Rolf Gunnarsson (m)

Allan Widman (fp)

Erling Wälivaara (kd)

Claes Västerteg (c)